

नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण
मौजा गोधणी (रिठी) व मौजा लाडगांव (रिठी),
तह. हिंगणा जि. नागपूर येथील एकूण अंदाजे
क्षेत्र ६९२.०६ हे.आर. जागा संपादित करून
सार्वजनिक हितार्थ "नविन नागपूर" अंतर्गत
"International Business and Finance
Centre (IBFC)" विकसित करण्याचा
महत्वाकांक्षी प्रकल्प राबविण्यास राज्य
शासनाची तत्त्वतः मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.५०/नवि-३५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-३२.

दिनांक:- १०/०९/२०२५

प्रस्तावना:-

नागपूर ही महाराष्ट्राची उपराजधानी असून मध्य भारतातील महत्वाचे शैक्षणिक, औद्योगिक व वैद्यकीय केंद्र आहे. नागपूर मध्ये VNIT, IIM, IIIT, AIIMS, ICAI, NLU, GMC, LIT यासारख्या २७५ हून अधिक राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय शैक्षणिक संस्था आहेत. मात्र अपेक्षित अशा रोजगार संधी उपलब्ध नसल्यामुळे अनेक उच्च शिक्षित युवक इतर राज्यात स्थलांतर करीत आहेत. या पार्श्वभूमीवर नागपूर महानगर क्षेत्रामध्ये ज्ञानाधारीत उद्योगांना आकर्षित करता येईल, असे उत्पादन व सेवा क्षेत्रातील उद्योग व्यवसाय केंद्र निर्माण करणे, स्टार्टअप उभारणे, कार्पोरेट ऑफिसेस निर्माण करणे, या माध्यमातून शहराला "वाणिज्य केंद्र" म्हणून विकसीत करणे आवश्यक आहे. यासाठी नागपूर महानगर क्षेत्रातील मौजा-गोधणी (रिठी) व मौजा लाडगांव (रिठी), ता. हिंगणा या ठिकाणचे अंदाजे ६९२.०६ हे.आर. क्षेत्रावर "नवीन नागपूर" हे "International Business and Finance Centre (IBFC)" विकसीत करण्याचे प्राधिकरणामार्फत नियोजित आहे. या माध्यमातून या ठिकाणी एकात्मिक स्वरूपात उद्योग व्यवसाय केंद्रांना आवश्यक असणाऱ्या पायाभूत सुविधा, स्मार्ट युटीलीटी सोल्यूशन, प्लग अँड प्ले आणि एक खिडकी मंजूरी व्यवस्था निर्माण करून नागपूर शहराला स्मार्ट, हरित व सर्वसमावेशक कार्पोरेट शहर म्हणून विकसित करण्यात येणार आहे. या माध्यमातून ५ लाखाहून अधिक रोजगार निर्मिती होणे अपेक्षित आहे. "नवीन नागपूर" निर्माण करण्याच्या प्रस्तावास मंत्रिमंडळ पायाभूत सुविधा समितीने व मा. मंत्रिमंडळाने मान्यता दिलेली आहे. सदर मान्यतेस अनुसरून शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

नागपूर महानगर क्षेत्रातील मौजा-गोधणी (रिठी) व मौजा लाडगांव (रिठी), ता. हिंगणा या ठिकाणचे अंदाजे ६९२.०६ हे.आर. क्षेत्रावर नवीन नागपूर हे "International Business and

Finance Centre (IBFC)" म्हणून विकसित करण्यासाठी महत्वाकांक्षी प्रकल्प म्हणून राबविण्यास राज्य शासनाची या शासन निर्णयाद्वारे खालीलप्रमाणे तत्वतः मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाद्वारा "नविन नागपूर" अंतर्गत मौजा-गोधणी (रिटी) व मौजा लाडगांव (रिटी), तह. हिंगणा जि. नागपूर येथील एकूण अंदाजे क्षेत्र ६९२.०६ हे.आर.जागा संपादित करून सार्वजनिक हितार्थ "International Business and Finance Centre (IBFC)" विकसित करण्याच्या महत्वाकांक्षी प्रकल्प म्हणून घोषित करून प्रकल्प राबविण्यास राज्य शासनाची तत्वतः मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- २) सदरहू प्रकल्प उभारण्यासाठी सुसाध्यता अहवाल/आराखडा तयार करणे व त्यानुसार सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यासाठी शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे व त्यानुषंगाने येणारा सर्व खर्च प्राधिकरणाने स्वनिधीतून करावा.
- ३) नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाद्वारा उक्त मौजा गोधणी (रिटी) व मौजा लाडगांव (रिटी), ता. हिंगणा, जि. नागपूर येथील एकूण अंदाजे क्षेत्र ६९२.०६ हे.आर. जागेच्या भूसंपादनास (Land Acquisition) राज्य शासनाची तत्वतः मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- ४) सदर ६९२.०६ हे.आर जागा संपादीत करण्यासाठी अंदाजित रु.३०००/- कोटी व सदर संपादीत जागेमध्ये "नविन नागपूर" विकसित करण्यासाठी अंदाजित रु.३५००/- कोटी असा एकूण रु. ६५००/- कोटी खर्च अपेक्षित आहे. सदर प्रकल्प हा प्राधिकरणाद्वारा स्वयः शाश्वत (Self-sustainable) पद्धतीने राबवायचा असून, सदर प्रकल्पाच्या खर्चासाठी प्राधिकरणाने गृह निर्माण नागरी विकास महामंडळ लि. (HUDCO) या भारत सरकारच्या वित्तीय संस्थेकडून एकूण रु. ६५०० कोटीचे कर्ज उभारण्यास राज्य शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. हुडकोकडून सदर कर्ज उभारण्यासाठी राज्य शासनाची हमी (State Government Guarantee) देण्यास राज्य शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- ५) "नवीन नागपूर" या प्रकल्पाचे प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (PMC) म्हणून कार्य करण्यास NBCC (India) Ltd. या केंद्र शासनाच्या संस्थेस प्रकल्प सल्लागार म्हणून नेमण्यास राज्य शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- ६) सदर प्रकल्पासाठी नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांना अंमलबजावणी यंत्रणा (Implementing Agency) म्हणून घोषित करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- ७) हुडको कडून सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या कर्जाच्या हप्त्याची परतफेड करण्याची जबाबदारी प्राधिकरणाची असेल. कर्जाची परतफेड करण्यास प्राधिकरण अपरिहार्य कारणास्तव असमर्थ ठरल्यास अश्या परिस्थितीमध्ये राज्य शासन या कर्जाची परतफेड करेल, अशी मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- ८) सदरहू प्रकल्प हा राज्य शासनाचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प घोषित करण्यात येत असून या प्रकल्पासाठी लागणारा कोणताही करार जसे की, वित्तीय करार व इतर करारावर

लागणाऱ्या मुद्रांक शुल्कामध्ये महाराष्ट्र मुद्रांक शुल्क अधिनियम, १९५८ मधील तरतूदीनुसार सुट देण्यास राज्य शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

९) सदरहू प्रकल्प कार्यान्वीत झाल्यानंतर सदर प्रकल्पाच्या देखभाल दुरुस्तीसाठी नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांना विशेष उद्देश वाहन (Special Purpose Vehicle) ची स्थापना करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

१०) सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीकोनातून खालीलप्रमाणे सुकाणू समिती स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सुकाणू समितीची रचना :-

अध्यक्ष : अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (नवि-१).

सदस्य : १) विभागीय आयुक्त, नागपूर.

२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे कॉर्पोरेशन.

३) आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका.

४) जिल्हाधिकारी, नागपूर.

५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.

६) प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण नागपूर.

७) अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर.

८) सह व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ.

९) सह संचालक, नगर रचना, नागपूर.

सदस्य सचिव : महानगर आयुक्त, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण,
नागपूर.

२. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभाग अनौ. संदर्भ क्र.११९/२०२५/अर्थबळ, दि.२४/०७/२०२५ व नियोजन विभाग अनौ संदर्भ क्र. २६६/२०२५/का.१४४४, दि.१८/०७/२०२५ अन्वये दिलेले दिलेले अभिप्रायास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२५०९१०१६१६१७४७२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुबराव शिंदे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.

२) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३) मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) महोदय यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

- ४) मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) महोदय यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) महानगर आयुक्त, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नागपूर.
- ११) महालेखापाल (लेखापरिक्षा/लेखाअनुज्ञता-१/२), महालेखापाल कार्यालय, मुंबई/नागपूर.
- १२) संचालक, लेखा व अधिदान कार्यालय, मुंबई.
- १३) संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई.
- १४) कार्यासन अधिकारी, कार्यासन-१४४४, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) कार्यासन अधिकारी, व्यय-३/ऋण व हमी/अर्थबळ/अर्थ-१६, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) कार्यासन अधिकारी, नवि-४/नवि-३१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) निवडनस्ती (नवि-३५).